

Hoger
Algemeen
Voortgezet
Onderwijs

Vooropleiding
Hoger
Beroeps
Onderwijs

HAVO Tijdvak 1
VHBO Tijdvak 2

Inzenden scores

Uiterlijk 3 juni de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school op de daartoe verstrekte optisch leesbare formulieren naar het Cito zenden.

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.

3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;

3.4 indien één voorbeeld, redenen, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, redenen, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring, uitleg of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

5 Voor deze toets kunnen maximaal 100 scorepunten worden behaald.

Het aantal scorepunten is de som van:

- a. 10 scorepunten vooraf;
- b. het aantal voor de beantwoording toegekende scorepunten;
- c. de extra scorepunten die zijn toegekend op grond van een beslissing van de CEVO.

6 Het cijfer van het centraal examen wordt verkregen door het aantal scorepunten te delen door het getal 10.

3 Antwoordmodel

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Bevolkingsgeografie

Maximumscore 2

- 1 Uit het antwoord moet blijken dat een lage vruchtbaarheid er voor zorgt dat jongere leeftijdsklassen onvoldoende worden aangevuld (waardoor de gemiddelde leeftijd van de bevolking toeneemt).

Opmerking

Een antwoord waarbij er op wordt gewezen dat een oudere bevolking een lagere vruchtbaarheid heeft, kan ook worden goed gerekend.

Maximumscore 2

- 2 landsdeel Zuid
- Uit het antwoord moet blijken dat kerkelijke opvattingen hier het langst een sterke invloed hadden

1

1

Maximumscore 2

- 3 Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
- verschillen in waarden- en normenpatroon
  - verschillen in sociale controle
  - verschillen in de mate van onkerkelijkheid

Maximumscore 2

- 4 Vrouwen trouwen gemiddeld op jongere leeftijd dan mannen (en zijn over het algemeen met een iets oudere partner getrouwd).

Maximumscore 1

- 5 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
- in 1995 waren meer woningen nodig, geschikt voor eenpersoonshuishoudens, dan in 1971

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 2	
6 ☐ Uit het antwoord moet blijken dat:	
• in Almere door migratie instroom van relatief veel jonge gezinnen plaatsvond	<u>1</u>
• in Urk (door godsdienstige opvattingen) de geboortecijfers hoog waren, waardoor de omvang van de leeftijdsklassen 0–19 en 20–64 jaar groot is gebleven (en het percentage 65+ relatief klein is)	<u>1</u>
Maximumscore 2	
7 ☐ Uit het antwoord moet blijken dat Lelystad als nederzetting eerder ontwikkeld is dan Almere.	
Maximumscore 2	
8 ☐ Uit het voorbeeld moet blijken dat eerstaangekomen allochtone migranten positieve berichten naar hun land van herkomst/dorp/familie sturen, waardoor potentiële migranten besluiten ook te migreren en zich bij hen te voegen.	
Maximumscore 2	
9 ☐ Voorbeelden van een juist antwoord zijn:	
• door de stadsvernieuwing gingen de huurprijzen in de betrokken wijken omhoog	
• door de stadsvernieuwing neemt het aantal woningen in de betreffende wijken meestal af	
Het Nederlandse landschap – natuurlijke en menselijke factoren (toegepast op het veenlandschap en het zeeleilandschap)	
Maximumscore 2	
10 ☐ Voorbeelden van een juist antwoord zijn:	
• zandrug was ontginningsbasis	
• zandrug was ontwikkelingsbasis voor de bewoning	
Maximumscore 2	
11 ☐ dekzand	<u>1</u>
eolisch	<u>1</u>
Maximumscore 2	
12 ☐ laagveenontginning: C	<u>1</u>
hoogveenontginning: E	<u>1</u>
Maximumscore 2	
13 ☐ A: petgat	<u>1</u>
B: legakker/ribbe	<u>1</u>
Maximumscore 2	
14 ☐ D	<u>1</u>
Uit het antwoord moet blijken dat dit gebied te hoog ligt voor natte vervening	<u>1</u>
Maximumscore 2	
15 ☐ Uit het antwoord moet blijken dat:	
• A is gelegen op een 'oeverwal' van het riviertje de Aa	<u>1</u>
• B midden in de polder ligt. Daar is door inklinking de bodem lager komen te liggen (dan bij A)	<u>1</u>
Maximumscore 2	
16 ☐ Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:	
• er ligt een dijklichaam rondom de polder	
• er is een duidelijk verschil in hoogteligging: de droogmakerij ligt 5 à 6 meter beneden NAP	
• modern rationele verkaveling	
Indien 1 antwoord juist	<u>1</u>

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 1	
17 ☐ oude zeelei/afzettingen van Calais	
Maximumscore 2	
18 ☐ de gemotoriseerde waterrecreatie	<u>1</u>
Een voorbeeld van een juist antwoord is:	
• door de gemotoriseerde waterrecreatie worden de legakkers door boeggolven beschadigd	<u>1</u>
Maximumscore 2	
19 ☐ hoe verder van zee, hoe lager de ligging ten opzichte van NAP	<u>1</u>
Voorbeelden van een juist antwoord zijn:	
• het meest ingeklonken	
• afgezet bij een lagere zeespiegelstand	<u>1</u>
Maximumscore 2	
20 ☐ Economisch argument:	
er is landelijk weinig behoefte aan nog meer landbouwgrond	<u>1</u>
Ecologisch argument:	
kwelders hebben een hoge natuurwaarde/het gaat ten koste van het waddengebied	<u>1</u>
Maximumscore 2	
21 ☐ strokenverkaveling	
Uit het antwoord moet blijken dat het recht van opstrek een rol heeft gespeeld bij het ontstaan van dit verkavelingstype	<u>1</u>
Maximumscore 2	
22 ☐ humusrijk	<u>1</u>
kleinschalig	<u>1</u>
Maximumscore 1	
23 ☐ Een voorbeeld van een juist antwoord is:	
• de oorspronkelijke verkaveling was aangepast aan de loop van geulen en prieden	
Maximumscore 2	
24 ☐ Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:	
• tegenwoordig minder behoefte aan landbouwgrond	
• tegenwoordig meer behoefte aan ruimte voor woningen	
• tegenwoordig meer behoefte aan bos en natuurgebied	
Indien 1 antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 2	
25 ☐ A	<u>1</u>
verklaring: deze gronden liggen het laagst omdat ze het sterkst zijn ingeklonken	<u>1</u>
Maximumscore 3	
26 ☐ Uit het antwoord moet blijken:	
• dat op de kreekruggen vooral woonbebouwing/dorpen voorkomen	<u>1</u>
• dat op de kreekruggen vooral akkerland/fruitteelt voorkomt	<u>1</u>
• dat op de poelgronden vooral grasland voorkomt	<u>1</u>

Nederland Distributieland: Mainports**Maximumscore 2**

- 27 Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
- Rotterdam heeft goede havenfaciliteiten
  - Rotterdam heeft goede achterlandverbindingen

Maximumscore 1

- 28 kortere reistijd naar het werk

Maximumscore 2

- 29 De rijksoverheid wil de werkgelegenheid laten groeien. Op distriparken is meer werkgelegenheid dan op de overslagterreinen.

Maximumscore 2

- 30 een gering effect
De belangrijkste bestemmingen liggen buiten deze 300 km zone

11**Maximumscore 1**

- 31 Een voorbeeld van een juist antwoord is:
- centrale ligging in West-Nederland

Maximumscore 2

- 32 het vinden van woningbouwlocaties

Maximumscore 2

- 33 Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:
- uitstoot van verzurende stoffen
  - geluidsoverlast

Indien 1 antwoord juist

1**Maximumscore 2**

- 34 Uit het antwoord moet blijken dat het voor transferpassagiers niets uitmaakt waar hun overstapvliegveld precies ligt, omdat ze het vliegveld toch niet verlaten.

Maximumscore 3

- 35 Uit het antwoord moet blijken dat containers vooral tussen ontwikkelde landen onderling worden vervoerd, terwijl massagoederen vooral tussen ontwikkelings- en ontwikkelde landen worden vervoerd
Verklaring: ontwikkelde landen exporteren vooral halffabrikaten en eindproducten (per container), terwijl ontwikkelingslanden met name grondstoffen exporteren (als bulkgoederen)

12**Maximumscore 2**

- 36 Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:
- de combinatie van luchthaven en industrie/havengebied kan gevaren opleveren
  - de combinatie van natuur/recreatie en luchthaven is ongewenst

Indien 1 antwoord juist

1**Frankrijk****Maximumscore 2**

- 37 om het regiem te verbeteren
Uit het antwoord moet blijken dat door de stuwen de (wisselende) waterafvoer van de Rhône beter gespreid kan worden over het jaar

11

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 2	
38 ☐ A: 6	<u>1</u>
D: 7	<u>1</u>
Maximumscore 1	
39 ☐ foto 6	
Maximumscore 2	
40 ☐ Nadeel: er kan bodemerosie optreden	<u>1</u>
Verklaring samenhang: intensief skiën belemmert de groei van het vegetatiedek waardoor er sneller bodemerosie kan optreden	<u>1</u>
Maximumscore 2	
41 ☐ januari	<u>0</u>
Uit het antwoord moet blijken dat de heersende westenwinden/aanlandige wind (relatief) warme zeelucht (diep) landinwaarts transporteren (vandaar de noord-zuidstrekking van de isothermen)	<u>2</u>
<i>Opmerking</i>	
<i>Alleen januari met juiste uitleg levert de maximumscore op.</i>	
Maximumscore 1	
42 ☐ métropole d'équilibre	
Maximumscore 3	
43 ☐ A: Lyon	<u>1</u>
B: Marseille	<u>1</u>
C: Lille	<u>1</u>
Maximumscore 2	
44 ☐ Verschil:	
Uit het antwoord moet blijken, dat tegenover een aanzienlijke natuurlijke bevolkingsgroei (kaart 12) toch maar een zeer bescheiden totale bevolkingsgroei staat (kaart 11)	
Verklaring:	<u>1</u>
Uit het antwoord moet blijken, dat deze regio -nog steeds- een negatieve sociale bevolkingsgroei/vertrekoverschotten kent	<u>1</u>
<i>Opmerking</i>	
<i>Een achterliggende oorzaak van de negatieve migratiesaldi kan ook goed worden gerekend.</i>	
Maximumscore 2	
45 ☐ Voorbeelden van een juist antwoord zijn:	
• in de buurt van dergelijke projecten stijgen vaak de prijzen/huren van de woningen (waardoor juist de arbeiders moeten verhuizen naar de banlieue)	
• deze projecten trekken veel verkeer aan	
• dergelijke grootschalige projecten passen niet goed bij de bestaande bebouwing	
Maximumscore 2	
46 ☐ Een voorbeeld van een juist antwoord is:	
• de projecten zijn alle gerealiseerd binnen de kernstad (Ville de Paris), de banlieue profiteert niet mee/de projecten zijn teveel geconcentreerd in Parijs zelf	

Maximumscore 2

- 47 Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:
- behoud van/versterken van politieke invloed op wereldschaal
  - behalen van (wederzijdse) economische voordelen inzake handel, know how
  - voorkomen dat het Frans als internationale voertaal helemaal door het Engels wordt verdrongen

Indien 1 antwoord juist

1**Einde**